

Hugaligari at vera granskari í Føroyum

Føroyar eru eitt eldorado fyri granskarar. So stutt kann tað sigast, tá talan er um evni at granska í, og á einstøkum økjum eisini, tá talan er um karmar fyri gransking. Á nógvum økjum hava vit heilt einastandandi gott, fjølbroytt og serligt tilfar at kanna. Vit hava nógv góð og dugnalig fólk og væl skipaðar stovnar. Vit hava drúgvir royndir og góð netverk í Føroyum og altjóða.

Samfelagsliga raðfestingin átti tó at verið munandi hægri og karmarnir á nógvum økjum treingja harðliga til at verða munandi uppstigaðir.

Seinastu árin eru fleiri týðningarmikil stig tikin á leiðini til at menna gransking í Føroyum. Vit eru við í ES-granskingarsamstarvi á jøvnum fæti við onnur lond. Vit hava fingið ein nýggja grunn til gransking á heilsuøkinum. Og vit hava fingið iNOVA, granskarasetrið á Hoyvíksvegnum, har vit fara at halda Vísindavøkuna í ár.

Eftir drúgt renningarlop hevur tað við Vinnuframa á odda eydnast at fáa umskapað gomlu, soppafongdu bygningarnar hjá Rúsdrekkasølu Landsins til nútímans starvsstovur og skrivstovur. iNOVA lat upp fyri minni enn einum ári síðani, og longu nú er nógv og fjølbroytt virkseimi í gongd og enn meira ávegis.

Tveir høvuðstankar eru aftanfyrir karmar sum iNOVA. Annar er at savna dýr og serstøk tól á einum stað, har granskarar og onnur kunnu deilast um hesi, heldur enn at skula hava sama slag tól á fleiri ymsum starvsstovum. Hetta leysgevur pening til at keypa onnur tól, sum vit áður ikki hava havt ráð til. Hin tankin er at skapa dagfóðar karmar fyri granskarar frá ymsum stovnum og vinnuni at arbeiða og samstarva, og við hesum fáa ta nógv umrøddu synergieffektina.

At gera karmar sum iNOVA er eitt sats. Farið varð undir arbeiðið við tí trúgv, at almennir granskingar-

stovnar og vinnan fóru at taka væl ímóti nýggju møguleikunum. Móttøkan hevur víst seg at vera fult so góð, sum tað varð vónað.

Í blaðnum vísir Maria Dam, leiðari á granskingardeildini á Umhvørvsstovuni á møguleikar í iNOVA: “- Eg fái fleiri og fleiri hugskot um, hvussu vit kunnu menna granskingarverkætlanir, ið vit eru í gongd við á Umhvørvisstovuni, og eisini um nýggjar verkætlanir, ið vit kunnu fara undir. Samstarv millum granskingarstovnar og atgongd til nýggjar kanningarhættir fara at geva okkum nýggjar møguleikar, ið vit bara hava kunna droymt um fyrr.”

Hendan sera væl eydnaða verkætlanin er ein góð fyrmynd til myndugleikarnar at fara undir at menna granskingarinfrakervi á øðrum økjum eisini.

Avgerðin at lata bróðurpartin av fænum hjá Sjúkrakassunum í Føroy-

um fara til gransking, hevur eisini víst seg at vera sera væl móttikin. Fyrsta umsóknarfreistin er júst farin aftur um bak og eisini her hevur móttøkan verið framúr góð. Væl skikkað, eldhugað fólk bjóða seg fram at arbeiða í Føroyum við at kanna stórar og viðkomandi spurningar á heilsuøkinum og at royna at finna nýggja vitan til betri fyribyrjing, sjúkuviðgerð og skipan av heilsuverkinum.

Hetta og nógv annað kanst tú hoyra meira um á Vísindavøkuni. Endamálið er at varpa ljós á tað spennandi arbeiðið, sum føroyskir granskarar gera hvønn dag. Vit ynskja at vísa á, hvat granskarar brúka vitanina til, og hvørja nyttu samfelagið hevur av granskingini.

Vegna Vísindavøkuliðið vil eg ynskja øllum at vera væl komin á Vísindavøku á sjeýnda sinni.

Annika Sølvará
stjóri fyri Granskingarráðið

Granskingarráðið

Granskingarráðið er ein almennur stovnur, ið fevnir um Granskingargrunnin, Granskingarnevndina og skrivstovuna hjá Granskingarráðnum. Granskingargrunnurin hevur til endamáls at stuðla gransking og fær játtan á figgjarlógin. Granskingarnevndin tekur millum annað stóðu til, hvørjar verkætlanir skulu stuðlast. Og skrivstovan hevur dagliga ábyrgd av grunninum og øllum virkseimi stovnsins.

Granskingarráðið skal kunna um møguleikarnar fyri stuðli úr Granskingargrunninum og veita ráðgeving um stuðul, viðgera umsóknir og síðani hava eftirlit við stuðlaðu verkætlanunum.

Umframt at umsita Granskingargrunnin hevur Granskingarráðið eisini til uppgávu at ráðgeva landsstýri og vinnu í granskingarpolitiskum spurningum. Ráðgevingin er ein stórir partur av arbeiðnum hjá ráðnum, ið stjórin hevur ábyrgdina av. Umframt beinleiðis ráðgeving fevnir hetta eisini um ymiskt útgreiningar- og nevndararbeiði og hoyringar.

Seinnu árin hevur Granskingarráðið eisini fingið aðrar týðningar-

miklar uppgávur at røkja. Síðani 2007 hevur ráðið verið við til at fyrireika og síðani havt ábyrgdina av umsitingini av ES-granskingarsamstarvinum. NCP-samskiparin hjá ráðnum hevur saman við fleiri parttíðar NCP-fólkum ábyrgdina av hesum arbeiðnum. Uppgávan hjá honum er at kunna og ráðgeva í Føroyum um møguleikarnar at søkja stuðul frá ES til gransking

og menning. Harumframt skal hann kunna í ES um føroyska granskingar- og menningarumhvørvið og royna at ávirka møguleikarnar hjá okkum at fáa stuðul í ymsum skipanum.

Stjórin fyri Granskingarráðið umboðar Føroyar í fleiri altjóða nevndum. Hesar eru m.a. stýrið fyri NordForsk, sum er eitt felagsnordurlandskt granskingarráð, og evropiska granskingar-

samstarvið ERAC (European Research Area Committee).

Granskingarráðið leggur eisini stórán dent á at kunna almenninginum um, hvat hendir innan gransking í Føroyum. Tíðindi um gransking verða regluliga lögð út á heimasíðuna hjá ráðnum,

www.gransking.fo, og á facebook-síðuna. Eisini verður talgilt tíðindabræv sent til umleið 600 fólk aðru ella triðja hvørju viku. Størsta einstaka tiltakið hjá Granskingarráðnum er Vísindavøkan, sum verður hildin seinasta fríggjadag í september á hvørjum ári.

granskingarráðið
THE FAROESE RESEARCH COUNCIL

FAKTA

Granskingarráðið
Stjóri: Annika Sølvará
Adressa: Bryggjubakki 12, 100 Tórshavn
Telefon: +298 567 800
Teldupostur: gransking@gransking.fo
Heimasíða: www.gransking.fo
Starvsfólk: stjóri, NCP-samskipari, skrivari (1/2), Euraxess samskipari (2/3), 4 parttíðar NCP-fólk